

తెలుగు సారస్వత సాంస్కృతిక సంఘము

Telugu Literary And Cultural Association

Bhajagovindam Final Installment

Ramakantha Rao Chakalakonda

This page uses Unicode. If your computer does not display Telugu script, please read and enjoy the [pdf version](#). If you would like to set your computer up to display Telugu Unicode, please see [help here](#)

(We will publish Sree Ramakaantharao gari translation and commentary on the Bhajagovindam in several installments. He has translated this work into poetic Telugu, as well as easy to understand English. Please be sure to look for them in the upcoming months .. Editor)

**26. tvayi mayi chaanyatraiko vishhNuH
vyarthaM kupyasi mayyasahishhNuH .
bhava samachittaH sarvatra tvaM
vaaJNchhasyachiraadyadi vishhNutmam.h**

త్వయి మయి సర్వత్రైకో విష్ణుః, వ్యర్థం కుప్యసి మయ్యసహిష్టుః
భవ సమ చిత్తస్సర్వత్రత్వం, వాఞ్చా స్య చిరాద్యది విష్ణుత్వం

విశ్వ వ్యాపి ఆ వెంకట రమణుడు
అణువణువున అదృశ్యరూపుడై
సర్వ ప్రాణులలో సమముగ వెలసి
విశ్వమంత తా వెలిగెడి వాడు.

నాలో నతడే, నీలో నతడే
అందరిలో అలరారును అతడే
జడ, చరాచర జీవ కోటిలో
జితముగ నిల్చును జగన్నాధుడు.

అందరి లోన హరి అని ఎఱిగిన
ఇతరుల జుచి కుర్మలు యేల
ప్రతి ఒక్కరు పరమాత్మ రూపులే
పరుల పైన పైశాచములే ?

ఆత్మరూపులని అందరు యెఱిగిన
అన్యులపై అసహనము యేల

సమరస జ్ఞానముతో సంభావించక
కోపతాపముల కారణమేల ?

అజ్ఞానముతో అన్యాయ మరచి
అందరినీ దూషింతువు యేల
ప్రేమ భావమును ప్రకృకు నెట్టి
దయా హీనముగ దూరెద వేల ?

సమ భావమును, సహనము పెంచుము
స్వార్థము త్రెంచుము, సమతను పెంచుము
మానవ సేవే మాధవ సేవగ
దైవత్వముతో దయతో మెలగుము. ||స్మరించు||

యీ శ్లోకము చెప్పిన వారు శ్రీ శంకరులవారి శిష్యులు శ్రీ మేధాతిథి ఆచార్యుల వారు. ప్రపంచమున ప్రతి జీవి యందు శ్రీమన్నారాయణుడున్నాడు. అందుకే నర సేవ నారాయణ సేవ అందురు. ప్రతి ఒక్కరిలో పరమాత్మ గలడు. అందుచేత సహనముతో, కోప తాపములు వీడి అందరిని సమభావముతో, ప్రేమతో జూచుకొన వలెను. మనలను మనము ఎంత ప్రీతితో, ప్రేమతో, జాగ్రత్తతో చూచుకొందుమో, పరులను గూడా అదే భావముతో చూడ వలెను. పరమాత్ముడు సర్వవ్యాపి, అందరు జీవులు అతని రూపులే! యీ సత్యము తెలిసిన వ్యక్తి నిష్కారణముగా యితరులును దూషింపడు, నిందింపడు. సమరస జ్ఞానము లేని మంద బుద్ధులే యితరుల పై కోప తాపములు చూపుదురు. మనము ఎన్ని మంత్రములు పఠించ గలము, ఎన్ని గంటలు పూజలు చేయ గలము, ఎంత సేపు భగవంతుని గురించి ఉపన్యాసములు యివ్వగలము, యిత్యాదులు, యీ సమరస భావమునకు కొల మానములు కావు. యితరులతో ఎంత ప్రేమ, దయ, సహనము చూప గలము, మనలో ఎంత మానవత్వమున్నది అను విషయములే మన సమగ్ర జ్ఞానమునకు నిదర్శనములు.

మనము నిత్య దైవ పూజా ధురంధరుల మైనా, మహా మంత్రజ్ఞాన పటిమా నిపుణులమైనా ఒక్కొక్కప్పుడు అజ్ఞానములో పడి, అనాలోచితముగ, నిష్కారణముగా, మంచి చెడు వ్యత్యాసములు కాంచక, ఎంతో కోపముతో పర దూషణ చేయుదుము. చేసిన పనికి చింతనొందక, తప్పను సరిదిద్దు కొనక, కప్పి పుచ్చుకొనుటకో, లేక అహంభావముతోనే, గర్వముతోనే, మనము సాయి భక్తులమనో, యింకొకరి భక్తులమనో చెప్పకొని, పిర్మీ సాయి వలె మేమూ నచ్చనివి చేసిన కోపము చూపుదుమని, సాయే మాలో ఆవహించి అలా చేయిస్తాడని, నిర్లజ్జగా ప్రగల్భములు పలుకుచూ, ఆమహాత్ముల, బాబాల పేర్లు వినియోగించుకొంటాం. మన స్వార్థచింతనలు కప్పిపుచ్చుకొనుటకు సాయి లాంటి మహానుభావులను వాడుకొంటాము. దైవ రూపులైన సాయి చర్యలకు మనము అర్థము చెప్పలేము, వారి కార్యములు సర్వమానవ కల్యాణార్థము ఉండును. వానిని మనము ఆ పాదించుకొనుట కేవలము మన ఆజ్ఞానమే అగును.

భగవంతుడు కరుణా స్వరూపుడు. శ్రీ రంగ శాయి యైన, పిర్మీ లేక పుటపర్తి సాయి యైన, ఎన్నడూ, సాటి భక్తులను తూలనాడమని, కించ పరచమని, అవమానించమని, కోప పడమని అనరు. సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలే వారి సూత్రములు. వారి మాటలు, చేతలు సరిగా అర్థము చేసుకొని, మన మనసులలో

మలినములు కడిగి, మంచి మార్గము మనము తెలుసుకొన వలెను.

భేద బుద్ధికి, అసహనమునకు, కోపతాపములకు అసలు కారణము, మన లోని స్వార్థ బుద్ధి, ఈర్ష్య, అసూయ మొదలగు హీన భావములే! పూమాలలో దారము వలె భగవంతుడు, అందరిలో ఉన్నాడన్న నిజము నెరిగిన వ్యక్తి ఎన్నడు ఎవరిపై కోప పడక, ప్రేమ, దయ మొదలగు సాధు భావములనే ప్రదర్శించును. కాన దైవ పరముగా పురోగమించు వ్యక్తులు యీ నిజ మెరిగి సమదృష్టిని పెంచుకొనెదరు గావుత.

The next lesson was taught by Sri Medha Thidi Acharya, he said, dear friend! The whole world is made of GOD, he is present in everything, right from a small ant, bacteria, to a big elephant, both mobile and immobile things, visible and invisible, both with senses and without senses, living in air, water and on earth in different forms as birds, fishes, amphibians, animals and humans. In every sprit, he is present as PARAMATMA (The Supreme sole), all creatures are his forms. In that case, why do you harm and hurt with words and weapons other human beings, why do you inflict mental and physical injuries on others. Why do you have feelings of anger, envy on others, they are all forms of GOD, like you, so if you do any harm to others, it means you are doing it to your self. So don't scold others, don't hurt others, don't do any damage to others, if you do any thing like that , it means your are still immature and incomplete in GNANA. It means you did not wash away all your bad habits. So get rid of such bad things and develop equality. Show equal behavior to everybody, love everybody, and treat them kindly, this is an excellent step you have taken in your spiritual path.

Every body is images of Lord Vishnu, the Supreme God. Vainly you get angry with anybody, Don't be impatient. In me, in you and in everything, none but the same Vishnu dwells. Your anger and impatience is meaningless. See the Self in all things, and leave off everywhere ignorance which is cause of difference. If you wish to attain the status of Vishnu soon, have samabhava always. As long as we are slaves to our feelings, tempers and weaknesses, whether we pray God 24 hours, we recite all kinds of Stotras and do Bhajans all the time it is useless. Be kind with others, show love and good behavior with others. Else even if you are a well learned man, all your virtues are useless as Kabir Says:

Kam Krodh Mad Lobh Ki, Jab Lag Man Me Than,
Tab Lag Pandit Murkhu, Dovu Eke Saman.

The Lord, the Great Guru is an Ocean of True Love and Purity. He is the Sole Mighty Magnet and attracts and draws with infinite force a true divine lover unto Him. True Love defies all description. No words can adequately portray this rare and unique experience. True Divine Love transcends all other sentiments and experiences. Prem Ras is a rare Divine Elixir, is a rare privilege of a rare blessed soul.

Sunhu Loka Main Prem Ras Paiya
Durjan Maarey Vairi Sangharey
Satgur Moko Harnam Diwaiya (Pause)
Prathmey Tyagi Haumain Preet
Dutiya Tyagi Loga Reet

Always speak using sweet language, don't use harsh words. Aisee Vani Boliye, Mun Ka
Aapa Khoye
Apna Tan Sheetal Kare, Auran Ko Sukh Hoye

Speak such words, sans ego's ploy
Body remains composed, giving the listener joy

27.kaamaM krodhaM lobhaM mohaM
tyaktvaa.atmaanaM bhaavaya ko.aham.h .
aatmaGYaana vihiinaa muuDhaaH
te pachyante narakaniguuDhaaH

కామం క్రోధం లోభం మోహం, తక్యాత్మానం పశ్యతి సోహం
ఆత్మజ్ఞాన విహీనా మూఢాః తేపచ్యన్తే నరకనిగూఢాః:

కామ క్రోధములే కలుషపు కోరలు
లోభ మోహములు లేలిహానములు
మద మత్సరములే మిక్కిలి విషములు
ప్రాణము తోడే పాశపు తాళ్ళు

మనసులోని మమకారము వీడిన
వికారములు నీ వద్దకు రావు
నిర్వికారమగు నిశ్చల చిత్తమే
నారాయణుడి నిర్మల వాసము

ఆదమరచి యీ ఆత్మజ్ఞానము
నరక యాతనల నొందును జీవుడు
మరి మరి పుట్టుచు మరలా చచ్చుచు
జన్మ చక్రముల చిక్కును దైన్యడు.

కామ క్రోధముల కలుషము కడుగుము
ఆత్మజ్ఞానమున తేజరిల్లుము
పరమాత్ముని ప్రతి బింబము నీవని
ఎరిగి శ్రీహరిన లీనము గమ్ము ||స్మరించు||

యీ శ్లోకము చెప్పిన వారు శ్రీ శంకరులవారి శిష్యులు శ్రీ భారతివంశాచార్యులవారు. మనిషిని పీడించు శత్రువులు ఆరు మంది, ఆ ఆరుమంది ఎచ్చటనే లేరు, మనలోనే ఉన్నారు. కామ, క్రోధ, లోభ, మద, మోహ, మాత్సర్యములు. వీరారుగురు ఒకరికి ఒకరు మంచి సన్నిహితులు,చుట్టాలు, మిత్రులు గూడా. వీరిలో ఏ ఒక్కరూ మన హృదయములో చేరిన, మిగిలిన వారందరూ, పిలువకనే వచ్చి తిష్టా వేస్తారు. జీవుని మోక్ష సాధనా మార్గములో వారు అడ్డు తగల గలరు. ఏదైన అందమైనది గాని, క్రొత్తది గాని వస్తువు కనిపించిన అది నాకు కావాలి, నేనే పొందాలి అనే కోరికే కామము. ఆ కామము వస్తువుల పై గాని, వనితలపై గాని, ధన, కనకముల పై గాని, పదవులపై గాని, లేక ప్రతిష్ఠ మొదలగు వస్తు, అవస్తు సముదాయము పై కలుగ వచ్చును. ఒక సారి మనసున కామ వికారము కల్గిన పిమ్మట, అది తనకే ఉండాలన్న, లోభము, తనకు లేక యితరులకున్నదో మాత్సర్యము, ఉన్ననూ లేకున్ననూ దానిపై మోహము, ఉన్నచో మదము, ఉన్న దానిని తనకే పరిమితము చేసుకో వాలని, లేనిచో పొందవలనన్న తాపత్రయం, దానికి అడ్డుబడు వారిపై కోపం కల్గును. కాన వీరారుగురు ఒక్కటిగా మనపై దాడికి వచ్చే శత్రువులు. వీరిని అదుపు చేయుట చాలా కష్టము. వీరిని అణచి, దాసోహము చేసుకొన్నచో సర్వ

వికారములు తమంతట తాము వైదొలగును. లేనిచో అవి విజృంభించి, మన మనసు శరీరమును తమ అధీనము జేసుకొని, మనలను బానిసలు చేసుకొని, అజ్ఞానులుగా, నీచ స్వభావులుగా తీర్చి దిద్దుతాయి. కనుక మోక్షకామియైన మానవుడు వీనిని అణగదొక్కవలెను. అప్పుడు, మనసు నిర్మలమై, 'సోహం' అనగా, 'నేను పరమాత్మ స్వరూపుడను' అను భావము మనసులో కలిగి, ఆత్మజ్ఞానము పొందగలడు. ఒకసారి ఆత్మజ్ఞానము కల్గిన, జీవుడు సంసార బంధనములనుండి విముక్తుడై, మోక్షప్రాప్తి పొందగలడు.

కోప తాపములు శరీరముకు, మనసుకూ చేటు చేయును. కోపము వలన, రక్త ప్రసారము పెరిగి నరముల, గుండెల జబ్బులు వచ్చుటయే గాదు, శరీరములో విషపదార్థములు జనించి శరీరమునకు హాని చేయును. అంతే గాదు కోపము వలన విచక్షణా జ్ఞానము నశించి ఎన్నో పొరపాట్లు చేయగలము. దాని వలన ఎంతో అనర్థము కలుగ వచ్చును. అంతే గాదు, కోపములో మనము మంచివారికి హాని చేయ గలము, చెడ్డ వారితో వైరము పెంచు కొన గలము. మనకు శత్రువులు పెరిగిన మనకే హానియైన కలుగ వచ్చును. కనక కోపమే మనకు ప్రథమ శత్రువు. అందుకే అన్నారు “ తన కోపమే తన శత్రువు, తన శాంతమే తనకు రక్ష ” అని. కనుక సుమతులారా! మనలో దాగివున్న ఆ ఆరుమంది శత్రువులను వెంటనే తుద ముట్టించి, సన్మార్గముల మగుదాం.

The next lesson was taught by Sri Bharati Vamsa Charyulu, he said, dear Friend, you don't have any external enemies, and all your enemies are in your mind. There are six enemies to everybody, they are called with the team name Ayrishadvarga, their individual names are Kama (desire), Krodha (anger), Lobha (greediness), Moha(mad attraction), Mada (recklessness), Matyarya (envy). These are all good friends and relatives, if you make friendship with one, others will become your friends automatically and then you will be in their trap. Once you are in their hold, you do all bad things, and you will become week enough that you lose control over them. The only way to come out of their influence, is by surrender to GOD, that will make you knowledgeable to control them, wash the mud of sins from your mind, with your spiritual hard work, then you are a pure soul, traveling in the path of spirituality. Make no effort to be either at war with, or in league with, enemy, friend, son, or relative. If you want to attain the status of Vishnu (Godhood) soon, be equal - minded towards all things. See yourself in everyone and give up all feelings of duality completely.

FIVE EVILS or five thieves or pancadokh or panj vikar as they are referred to in Sikh Scripture, the Guru Granth Sahib, are, according to Sikhism, the five major weaknesses of the human personality at variance with its spiritual essence. The common evils far exceed in number, but a group of five of them came to be identified because of the obstruction they are believed to cause in man's pursuit of the moral and spiritual path. The group of five evils comprises kam (Lust), krodh (Rage), lobh(Greed), moh (Attachment) and ahankar (ego). Unless one comes out of these weaknesses, acquiring peace is a dream. Get rid of these weaknesses, be of balanced mind, no anger or love, no rag or virag, just be balanced. Lead the life as a water drop on Lotus leaf, be detached while attached in the society. Every body in their inner hearts should make a self-enquiry, Leaving off egocentric desire, anger, greed and delusion, questions your self who am I ? They are fools who are without Self-knowledge: as captives in Hell, they are tortured. Give up lust, anger, infatuation, and greed. Ponder over your real nature. Fools are they who are blind to the Self. Cast into hell they suffer there endlessly.

**28. geyaM giitaa naama sahasraM
dhyeyaM shriipati ruupamajasram .
neyaM sajjana saNge chittaM
deyaM diinajanaaya cha vittam.**

గేయం గీతా నామ సహస్రం, ధ్యేయం శ్రీపతి రూపమజస్రమ్
నేయం సజ్జన సజ్గతి మనిశం, దేయం దీనజనాయ తు విత్తమ్

నామ సహస్రము నుతులను చేయుము
గీతా గ్రంథము పఠనము చేయుము
శ్రీహరి రూపము ఎదలో నిల్చుము
సతతము శ్రీపతి స్మరణను చేయుము

మృగతృష్ణలకై పరుగులు తీయక
మనసు నదీనము చేసుక మసలుము
మహితాత్ములపై మనసును పెట్టి
నిర్వికారునిగ నతిశయించుము

పేద వారిపై పరమ దయాళువై
శక్తి కొలది ధన ధాన్యము లిమ్ము
దానము జేసి పుణ్యము బడసి
చిత్త శుద్ధితో చక్రిని కొల్చుము ||స్మరించు||

యీ శ్లోకము చెప్పిన వారు శ్రీ శంకరులవారి శిష్యులు శ్రీ సుమతాచార్యులవారు. సర్వశాస్త్రసారము శ్రీమత్ భగవత్ గీతలో గలవు, అలాగే సర్వ మంత్ర సారము శ్రీ విష్ణు సహస్రనామములో గలదు. వీనిని పఠించు వారికి సర్వ మంత్రములు, సర్వ శాస్త్రములు పఠించిన ఫలము దోరకును. వీనిని ప్రతి దినము, వీలైనచో త్రికాలములలో పఠించిన మంచిది. వీనిని పఠించి, వానిలో అర్థము తెల్సుకొన్నచో విశ్వజ్ఞానమంతయు వారికి అవగతమైనట్లే! కేవలము పఠించుటయే గాదు, ఆ భావము మననము చేసుకొని, త్రికరణ శుద్ధిగా ఆచరించ వలెను. అనగా మనసులోను, వాక్కులోను, కర్మ లోను ఆదివ్యబోధలు ఆచరణలో పెట్టవలెను. మనసును నిర్మలము చేసుకొని, పరమాత్మనందు నిలపి, పర తత్వమువైపు మనసు మళ్ళించ వలెను. మంచి వారు, జ్ఞానులు, గురువులతో స్నేహము చేసి, వారి సాంగత్యముతో మనకున్న జ్ఞానము పెంచుకొన వలెను. బీదలు, అనాధల యెడ దయ, కరుణ కల్గి, వారికి అన్న, ధన , విద్యా దానములోసగవలెను. యీ విధముగా పుణ్యము సంపాదించుకొని పరమాత్మకు చేరువ కావలెను.

The next lesson was taught by Sri Sumatha Charya, he said, dear friend! The essence of all Vedas, sastras, purana's and all spiritual books is in one place, that is BHAGAVAT GITA. Similarly the essence of all Mantras, Tantras, spiritual and yogic practices is in the form of Vishnu Sahasra Namam, so read these verses regularly, three times daily, and keep their teachings always in mind. Don't get attracted by worldly things, keep Lord's image in your mind, pray him always. At the same time be kind to fellow human beings, serve poor, deceased and old and help depressed. Donate at least a small part of your wealth in charity to the poor and the needy While doing your daily duty, lead a spiritual life, then ultimately you will lead your self to Moksham. While you are at work, at play, at sleep, always mind should meditate the Lord. Meditate on Vishnu [thro' Vishnu sahasranama] in your heart, and chant His thousand glories. The mind should be led to the company of the good.

**29. shatrau mitre putre bandhau
maa kuru yatnaM vighrahasandhau .
sarvasminnani nashvaatmaanaM**

శత్రో మిత్రే పుత్రే బంధో, మా కురు యత్నం విగ్రహసంధౌ
సర్వస్మిన్నపి పశ్యాత్మానం, సర్వత్రోత్సజ భేదాజ్ఞానమ్

అందరి పైన ప్రేమను చూపుము
అందరి పై ఆప్యాయత చూపుము
అందరి మనములు ప్రేమతో దోచి
అందరిలో ఆ హరినే గాంచుము

శత్రువు నైన, మిత్రుడ నైన
పుత్రుడనైన, బంధువు నైన
కలహము చేయక, కూర్మిని చూపి
శత్రు భావమును సంహరించుము

యితరుల పైన కోపము చేసిన
నిన్ను నీవె కోపించిన తీరు
నీలో శ్రీహరి అందరి నుండ
యితరుల నేల దూషణ చేతువు ?

అందరిలోన ఆత్మ ఒక్కటే
అందరి బాధలు, నొప్పులు ఒకటే
అది ఎఱిగిన ఓ ఆత్మ రూపుడా
ఇతరుల పైన అలిగద వేల ? ||స్మరించు||

యీ శ్లోకము సాక్షాత్ శ్రీ శంకరులవారే చెప్పిరి. భగవంతుడు సర్వ వ్యాపి, జడ చైతన్య వస్తు, జంతు పదార్థములందు శ్రీమన్నారాయణుడు వున్నాడు. చిన్న చీమ నుంచి, పెద్ద ఏనుగు వఱకు సమస్త జీవులయందు స్వామి ఆత్మరూపములో వెలయుచున్నాడు. జంతువులు, పక్షులు, క్రిములు, మానవులు, వన్యమృగములు, చెట్లు, చేమలు మున్నగు భూ, జల, వాయు నిలయ సమస్త జీవులు శ్రీహరి ప్రతిరూపములే! అన్ని ఆత్మలూ పరమాత్మయగు హరి రూపములే! అద్దములో ప్రతిబింబము వలె, ప్రతి ప్రాణి, విశ్వమనే అద్దములో పరమాత్మ ప్రతిరూపములే! రూపములు, రంగులు, భావములు వేరైననూ సమస్త జీవులు దేవుని ప్రతిరూపములే. భగవంతుడు సూక్ష్మముగా జీవులలోను, ఊర్జముగా పంచభూతములలోను నిక్షిప్తుడై ఉన్నాడు. పూమాలలో దారమువలె, తీగలో విద్యుత్తు వలె సమస్త జీవులలో శ్రీహరి వ్యాపించి వున్నాడు. అందుచే అన్ని జీవులను సమభావముతో చూడవలెను. ఎవ్వరిపై కోప, తాపములు చూపరాదు, ఎవ్వరితో కలహించరాదు. అందరిని ప్రేమతో, దయతో చూడవలెను. ద్వేష, విరోధ భావములను రూపు మాపి, శాంతి, సహృదయము అలవరచుకోవలెను. శత్రువులైననూ, మిత్రులైననూ, పుత్రులైననూ, బంధువులైననూ అందరిని ఒకే తీరు ఆదరించ వలెను. సహనము, శాంతి మైత్రిని, ప్రేమను చేకూర్చును. భేద భావము చూపుట కేవలము అజ్ఞానమే. కాన సమ సమాన హృదయముతో మంచిని సాధించుము.

The next lesson was taught by Swami Sri Sankara himself, he said, Hey Brahmin!! Be kind

towards all, love everybody, treat your friend, enemy, brothers, servants, children, for that matter anybody with kindness, reverence, and love, don't show enmity with anybody, as everybody is mirror images of Lord, if you are angry with anybody, you are angry with your self.

**30. sukhataH kriyate raamaabhogaH
pashchaaddhanta shariire rogaH .
yadyapi loke maraNam sharaNam
tadapi na muJNchati paapaacharaNam.h**

సుఖతః క్రియతే కామాభోగః, పశ్చాద్ధన్త శరీరే రోగః

యద్యపిలోకే మరణం శరణం, తదపిన ముజ్ఞాతి పాపాచరణమ్

ఇంద్రియ సుఖములు ఎన్నడు తీరవు
కామ వాంఛలే కాల సర్వములు,
మితి మీరిన మన్మథ సౌఖ్యములు
రోగ దేహమను రోతే మిగుల్పు.

దేహ సుఖములను తీర్చిన కొలది
అగ్నికి ఆజ్యము పోసిన తీరే
తిరిగి తిరిగి అవి తీరని కోర్కెలై
పజ్వలించి పరితాపము తెచ్చు.

కామ వాంఛలు కాల నాగులు
తియ్యగ విషమును తిన్నగ దూర్చు
మనిషికి చివరకు మరణము తథ్యము
అయినను వదలడు పాపాచారము ||స్మరించు||

యీ శ్లోకము, తర్వాతి శ్లోకము లన్నియు శ్రీ ఆది శంకరులవారే చెప్పిరి. మితి మీరిన ఇంద్రియ సుఖము, కామ వాంఛలు రోగములు, అనర్థములకే దారి తీయను. ఈ సత్యము పండితులకైననూ, పామరుల కైననూ, సమస్త ప్రజలకూ తేట తెల్లమే! వస్తు సుఖములు అశాశ్వతములగుటయే గాదు, వాని వలన అనేక అనర్థములు, కష్టములు కల్గును. అజ్ఞాని అటు వంటి దృశ్యపదార్థముల వెనుక బడి, అందే ఆనందము గలదని భ్రమించి, శాశ్వత మైన , పరిపూర్ణ మైన, అపరిమితమైన పర సుఖములను మరచి నానా కష్టముల పాలగుచున్నాడు. పార్థివ సుఖములు, రోగములు, క్లేశములు, అశాంతి, భయము, దఃఖము, మృత్యువును చేకూర్చునే తప్ప శాశ్వతమైన సుఖము నందించలేవు. మృత్యువు పచ్చగడ్డిలో పచ్చని పాము వలె పొంచి వున్నది. అది ఏ క్షణములో నైననూ శరీరమును కబళించును. కాన శరీర సుఖములపై మోహము వదలి, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య మార్గములలో సాధన చేసి, పాపమును కడగి వేసి, ఆత్మానుభూతితో జీవితము సఫలము చేసుకొనవలెను.

Rest of all the slokas follow, were taught by Sri Adi Sankara. Hey Brahmin! The worldly desires are unending, they come one after other in succession, if you satisfy one, the next one is ready waiting to be satisfied, so there is no point in satisfying worldly desires, except to control them. Desires all like snakes, they bite our life, they lead us to displeasure, decease, and unhappiness. The comforts and happiness from desires are limited and small and

momentary. So control your desires. He who yields to lust for pleasure leaves his body a prey to disease. Though death brings an end to everything, man does not give up the sinful path. One easily takes to carnal enjoyment; afterwards, lo, there is disease of the body. Although, in the world, death is the refuge, even then one does not relinquish sinful ways.

**31. praaNaayaamaM pratyaahaaraM
nityaanitya vivekavichaaram.
jaapyasameta samaadhividhaanaM
kurvavadhaanaM mahadavadhaanam**

**ప్రాణాయామం ప్రత్యాహారం, నిత్యానిత్య వివేక విచారమ్
జాప్యసమేత సమాధి విధానం, కుర్వవధానం మహదవధానమ్**

అష్టసాధనలు అవలంబించు
అంతర్ముఖముగ మనసును నిలుపు
ఏకాగ్రతను సంపాదించిన
పరమశాంతి, పరమార్థము దక్కు

ఏకాగ్రతను పొందిన స్థితిలో
నిర్వికల్పమగు నిశ్చల దశలో
శాంతము నొందిన సమాధి దశలో
ఆనందము నీ సొంతము అగును ||స్మరించు||

మానవుడు, తెలివిగా నిత్య, అనిత్య వస్తువులేవియో, ఏమి పొంద వలెనో, ఏమి విడువ వలెనో వివేకముతో తెల్పు కొన వలెను. అష్టాంగ మార్గమును అవలంబించ వలెను. ఆత్మ సాక్షాత్కారము బడయుటకు ఎనిమిది సాధనలు గలవు. అవి - యమ, నియమ, ఆసన, ప్రాణాయామ, ప్రత్యాహార, ధారణ, ధ్యాస, సమాధులు. ప్రత్యాహారమనగా మనసును బాహ్య వస్తువులనుండి మరలించి, అంతర్ముఖముగా ఆత్మలో లగ్నము చేయుట. ప్రాణాయామమనగా శ్వాసలు నియంత్రించి, శరీరము, మనసుపై ఆధిపత్యము సంపాదించుట. యీ క్రమములో సమాధి చివరి దశ, ఆస్థితికి చేరుటకు ఎంతయో ఏకాగ్రత అవసరము. కనుకనే ఏకాగ్రత యొక్క ప్రాముఖ్యము పై శ్లోకములో నొక్కీ చెప్ప బడినది. యీవిధముగా చివరి స్థితికి చేరిన జీవికి నిర్వికల్ప ఆత్మానుభవము కలిగి, పరమ ఆనందము, శాంతి, సుఖము లభించి ఆత్మ పరమాత్మలో ఐక్యము అగును.

Hey Brahmin! Control your mind, develop concentration and practice breath control (Pranayamam). The regulation of breath, the withdrawal of the senses (from their respective objects), the inquiry consisting in the discrimination between the eternal and the non-eternal, the method of mind-control associated with the muttering of mantras- perform these with great care. Regulate the pranas, remain unaffected by external influences and discriminate between the real and the fleeting. Start AYSTANGA MARGAMU, the eight yogic practices, divert your mind from worldly things into spiritual things, then you acquire ultimate pleasure, happiness and comfort, it relieves all your mental, physical and worldly pains. Then with that tranquil mind you can acquire SAMADHI STITI, the ultimate yogic stage, where you can do your prayers undisturbed. Chant the holy name of God and silence the turbulent mind. Perform these with care, with extreme care.

32 gurucharaNaambuja nirbhara bhakataH
saMsaaraadachiraadbhava muktaH .
sendriyamaanasa niyamaadevaM
drakshyasi nija hR^idayasthaM devam.

గురు చరణామ్బుజ నిర్భర భక్తః, సంసార దచిరా ద్భవ ముక్తః

సేన్ద్రియ మానస నియమా దేవం, ద్రక్ష్యసి నిజ హృదయస్థం దేవమ్

సద్గురువులను ఆశ్రయించుము
వారి కరుణతో విబుధుడవగుము,
జ్ఞాన భాస్కరుడు గురు బ్రహ్మను
నీరతము మదిలో నారాధింపుము

గురు, గోవిందులు ప్రక్కనే వున్న
గురు చరణములే మ్రొక్కెద మొదలు
గోవిందుని చూపించిన ఘనుడు
గురుడే నాకు ప్రథమ వంద్యుడు.

గురువే బ్రహ్మ, గురువే విష్ణువు
గురుదేవుడే ఆ పరమేశ్వరుడు
గురు బోధలువిని వాసి కెక్కిరి
రమ్య పురుషులు రామ, కృష్ణులు

ఇంద్రియముల పై నిగ్రహముంచి
మనసును గురుచరణమ్ముల నుంచి
భవ బంధములు త్యాగము చేసిన
హృదయవాసి ఆ హరిని గాంచెదవు ||స్మరించు||

ప్రపంచము నందు ఎన్నో తెలియని విషయములుండును. వానిని తెల్పుకొనుటకు మానవునకు ఒక జీవితము చాలదు. అందులోనూ ఆధ్యాత్మిక విషయములు గురు ముఖము గా విన్నగాని అవగతము గావు. కనుక సతీ గురువు నాశ్రయించి, మనసును గురు పాద పద్మములపై లగ్నము జేసి, అత్యంత గౌరవము, భక్తితో సేవించిన, గురు కృపకు ప్రాప్తుడై, అచిరకాలములో అజ్ఞానము వీడి, సంసార బంధముక్తుడై, సాధన మార్గము నెఱగి, ఇంద్రియ నిగ్రహము, మనస్సుపై జయము సంపాదించి, ఆత్మసాక్షాత్కారము పొంద గలడు. కనుక శ్రేష్ఠముగా పరమాత్మను చేర వలెనన్న సతీ గురువు యొక్క కృప ఎంతయో అవసరము. అందుకే కబీరు దాసు గారు ' గురు గోవింద దోవు ఖరే, కాకే లాగూ పాయ్, బలిహారీ గురు ఆప్ నే జిస్ గోవింద దియో బతాయ్ అన్నారు'. అనగ గోవిండు, గురువు ఎదుట నిల్పిన, మొదట గురువుకే నమస్కరిస్తాను. ఏలన యీ గురువు గారి వల్లనే ఆ గోవిండుడు ఎవరో నాకు తెల్సినది'. కాన జీవులు, ఇంద్రియ సుఖములు విడనాడి గురు ముఖముగా, సన్మార్గము తెల్సుకొని, ఆ మార్గములో సాధనతో ఆత్మ నిగ్రహమలవరచుకొని తద్వారా ఆత్మాను భూతిని బడసి జన్మను సార్థకము చేసుకొన గలరు.

Dear Friend, life is very short, spiritual knowledge is like a ocean, one life is not enough to acquire it, so the best way to acquire knowledge as much as possible in a limited time, is

taking the help of a good spiritual teacher, acquire the lotus feet of knowledgeable spiritual teacher, learn from him, he will lead you go GOVINDA. Being devoted completely to the lotus-feet of the Master, become released soon from the transmigratory process. Thus, through the discipline of sense and mind-control, you will behold the Deity that resides in your heart. Keep away from worldly pleasures, keep mind concentrated on Guru's teachings, then you can reach the feet of LORD. Guru plays a major role in our life. If you are in the hands of a wrong Guru, you are wasting your time, and finally you cannot reach your goal. Your success depends on your Guru, his knowledge, good habits and spirituality. If he has all these good qualities, he will show you the right path. Everybody need not reinvent the wheel. It takes a hell of time to start learning from beginning. Take the experience and knowledge of Guru and taking his tips, you can fast reach your destination. That is why selection of right Guru leads to your success. Knowing the importance of Guru Kabir says:

Gur Govind Do vu Khare, Kaku Lagu Pai,
Bali Hari Guru Aapne, Jin Govind Di Yo Batai.

When Lord and Guru stand side by Side, I will first fall on the feet of Guru, who showed me the path to Lord. He also Says:

Gur Dhobi Sikh Kapda, Saboo Sirjan Har
Surti Sila Pur Dhoiye, Nikse Jyoti Apaar

Guru the washer man, disciple is the cloth
The name of God liken to the soap
Wash the mind on foundation firm
To realize the glow of Truth

So, be a devotee of the lotus feet of the Guru ! May thou be soon free from Samsara.
Through disciplined senses and controlled mind, thou shalt come to experience the
Indwelling Lord of your heart !

**33. muuDhaH kashchana vaiyaakaraNo
DukRiJNkaraNaadhyayana dhuriNaH .
shriimachchhamkara bhagavachchhishhyai
bodhita aasichchhodhitakaraNaH**

మూఢు: కశ్చన వైయాకరణో, దుక్యజకరణాధ్యయన దురీణ:

శ్రీమచ్చక్రూర భగవచ్చిష్యైః, బోధిత ఆసీచ్చోదిత కరణైః

అంధకారమును అంతము జేసి
శాంతి సుఖములను తెచ్చెడి పలుకులు,

బ్రతుకు బాసటై వెలుగుల నిచ్చే
గురు శంకరుల జ్ఞాన బోధలు

విని సుఖించుము, వెలుగులు బడయుము

అజ్ఞానమును అంతము చేయుము
మూఢు మతికి జ్ఞానామ్మత మొసగిన
భజగోవిందము పఠనము చేయుము

శ్రీ శంకరుల పాదకమలములు

పరి పరి మ్రొక్కెద, ప్రార్థన చేసెద

తప్పొప్పుల యీ తామసి వ్రాతను
పరమ దయగొని పరిగ్రహింపగ.

విద్యాప్రకాశులు వేద వేత్తలు
స్థిత ప్రజ్ఞులు జ్ఞాన సూర్యులు,
కరుణా చంద్రులు కృపామూర్తులు
వారి చరణముల వాలి మ్రొక్కెద.

శాంతి, సౌఖ్య, సౌభాగ్యదాయకము
భజ గోవింద పఠనము, శ్రవణము
అర్చము తెలిసి ఆచరించిన
జన్మ ధన్యము, జయము, సుఖము. ||స్మరించు||

యీ విధముగా శంకరుల వారు కృపతో అజ్ఞానముతో ప్రాపంచిక విషయవాసనలలో చిక్కిన వృద్ధ బ్రాహ్మణునికి, తన బోధనలతో జ్ఞాన దీపము వెలగించి ఆజీవిని ఉద్ధరించారు. శిష్య సమేతంగా వారు చెప్పిన బోధనలు విని, ఆచరించి అజీవి తన జన్మను సార్థకము చేసుకొనెను. ఆ బోధనలు మనమూ విని, పఠించి, మనసున నిలుపుకొని, అజ్ఞానము తొలగించుకొని, సంసార సుఖముల క్షణికత గుర్తించి, బంధ ముక్తులమై, మనసులోని మలినములు శుభ్రము చేసుకొని, సాధు మానసులమై, జగత్ గురువులు శ్రీ శంకరులు తెలిపిన సన్మార్గములో, జీవితము నడిపించి, పర దైవమైన శ్రీ వెంకటేశుని కృపా ప్రాప్తులమై కైవల్యము పొందుదాం. మనకు ఇంతటి సత్ బోధ నందించిన శ్రీ ఆది శంకరుల పాదారవిందములకు, వారి బోధల సారం మనకు వివరించిన సత్ గురువులు శ్రీ విద్యా ప్రకాశానందగిరి స్వాముల వారి చరణార విందములకు సాష్టాంగ వందనములు సమర్పించు కొందాం.

Like this Sri Adi Sankara and his students taught the old brahmin, spiritual lessons, and the old man listened to their sayings, understood them and followed them in rest of his life, leading to spirituality and ultimately acquired salvation. We also should do this, and should make our lives useful, peaceful, joyful, thoughtful, meaningful and become example to others to build a great spiritual human Society. Thus was a silly grammarian lost in rules cleansed of his narrow vision and shown the Light by Shankara's apostles.

హరి: ఓం తత్ సత్, సర్వం శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు! సర్వే జనా స్సుఖినోభవంతు!

Post your comments on this article